

Löa-Bladet

LOKALNYHETER FRÅN LÖABYGDEN

NR 3 2022

Gammalt hus blir som nytt

Björkås är det gamla gårdsnamnet. Nuvarande fastighetsbeteckning är Västra Löa 420. Men de något äldre bland Löaborna säger nog fortfarande Elströms eller Skomakarns.

Det går säkert bra att kalla det vad som helst, viktigare är att en stor renovering är på gång av huset, med härlig strandtomt alldeles bredvid badplatsen i Norrsjön.

Andra hus har säkert funnits på gården tidigare. Men det nuvarande byggdes 1928 (förmodligen) av skomakare Karl Bergsten. Det är lukten av läder, fötter av trä som hängde från taket, symaskinen och andra redskap som Löaborna minns, när det lämnade in skor där för att halvulas eller lagas på annat sätt.

I början av 1960-talet köptes huset av Ahlström, som jobbade på elverket och som naturligtvis kom att kallas elström bara för det. Efter hans tid har huset mest används som sommarställe i några olika omgångar.

Robin Elvenäs och Emil Persson fixar nya väggar och golv

Året runt i Löa

Nuvarande ägare, Katja Börjesson och Sven-Olov Nordström från Västerås, har tillbringat fem somrar där, men tänker ändra på det. Nu vill de bli Löabor "på riktigt".

- Vi tänkte redan när vi köpte huset, att vi nog skulle bli fastboende i Löa någon gång, berättar Katja och nu när barnen har flyttat hemifrån tycker vi att det är dags.

Paret har inte uppnått pensionsåldern än, men Katja jobbar på Hasselfors

Per Ragnarsson och Staffan Aronsson sätter färg på dörrar och fönster

Julmarknad
i blåsväder

Sidan 3

Nyinflyttade
i gamla affärn

Sidan 5

Ny bro ska
rädda uttern

Sidan 6

Sportklubben
padlar vidare

Sidan 7

Garden, som har huvudkontor i Örebro och Sven-Olof har tämligen flexibla arbetsplatser som asfaltsläggare, så arbetet hindrar inte en flytt till Löa.

Förnyelse med lokala krafter

Men först ska huset alltså renoveras ordentligt. Katja är glad åt att få hjälp med det av duktiga byggare från Löa. Det är Robin Elvenäs och Emil Persson, som båda nu jobbar för Bygg & Montage i Lindsberg. Målare finns också att hämta lokalt. Staffan Aronsson med firman Färgstation bor ju också i Löa, medan kollegan Per Ragnarsson, enligt vad han själv säger, är en utböling. Han bor i Kopparberg.

Nytt och fräscht och fint blir det. Nya golv med golvvärme, öppna valv istället för dörrar, nytt kök och nytt badrum. Förhoppningen är att allt ska vara klart till årsskiftet och att Löa då kan utökas med ett par invånare till.

Löa-Bladet gör sig till tolk för hela byn och önskar hjärtligt välkomna!

Nästan som vanligt

Så kom då en sommar som nästan blev som förr. Åtminstone vad gäller trevliga aktiviteter i Löa. Med Hemligheter i hyttan, kulturglimtar, båtkarneval, Löiad och andra sommatraditioner. Fast Bladet har ju dröjt, så det har hunnit bli mer vinterväder och julmarknad att rapportera om.

Och en del nybyggen, flytt och nyinflyttade. Allt elände som fortfarande finns kvar i världen hoppas vi som vanligt över och går direkt på en önskan om

GOZ JUL

Allt blir inte dyrare!

När vi nu ska uppmana alla hembygdsvännar att betala årsavgiften för 2023 till Löa Hembygdsförening kan vi skriva som vi brukar.

Medlemsavgiften är 75 kr för enskild och 150 kr för familj

såsom det har varit de senaste 20 åren.

Hembygdsföreningens verksamhet har väl inte heller förändrats så mycket om man ska vara ärlig. Byarkivet och Löa-Bladet är de största kostnadsposterna. Viktigt är förstås också att Hembygdsföreningen är huvudman för Teatersektionen. Nyast bland aktiviteterna är promenadstigar i olika färger och längder. Med hemligheter och annat i Hyttan har det inte givits plats för spelmansstämma och gudstjänst. Andra aktiviteter finns kvar, men har tagits över av eller sker i samarbete med andra föreningar. Som till exempel julmarknad och laxfiske i kvarndammen.

Tyvär förnyas ju inte medlemmarna i Hembygdsföreningen så mycket heller. Nu kör vi ett år till och hoppas på att nya krafter kommer med i föreningen och kommer med goda förslag till hur Hembygden bäst ska förvaltas och göras intressant för bygdens invånare.

Medlemsavgiften betalar du till

bankgiro 133-0331

eller swishar till

123 597 90 91

Glöm inte namn på dem avgiften gäller!

Äldst i Löa?

Det är en präktig tall som står mellan Missionshuset och före detta telegrafstationen. Det är Löas äldsta träd har Löa-Bladet hört. Om det stämmer törs vi dock inte säkert lova.

Men med en sådan omkrets bör väl trädet vuxit i ganska många år i alla fall. Och kanske var det av ålderdom som en gren bröts av i det stora, tunga snöfallet i mitten av november. Ett snällt träd är det hur som helst. Bilen klarade sig utan minsta buckla eller rispa.

På gång men inte klart

Nu finns det solceller på taket till Trollebo också, även om det inte syns på bilden. Återstår att gräva och lägga ner kablar, så att skolan och Trollebo kan förenas i en el-mätare. Det lär dröja en bit in på nästa år. Men sen kan man glädjas åt sol-producerad el och lägre el-kostnader!

Löa-Bladet

en tidning för Löa med omnejd

Utgiven av Löa Hembygdsförening

ISSN 2003-1262

Redaktion:

Stina Gottliebsson, Missionshuset, 070 676 09 07

stina.gottliebsson@telia.com

Susanne Forsberg, Norrby, 070 473 17 27

norrby.sf@gmail.com

Line Åby Hedenius, 070 281 07 00

linehedenius@hotmail.com

Julmarknaden förnyas till våren!

Den globala uppvärmningen var inte särskilt märkbar under årets julmarknad på Perssons Magasin. Hujesiken, vad kallt det var! Särskilt under den sista helgen, då det dessutom blåste, så att de marknadsstånd som stod utomhus nästan blåste omkull. Eva och Carl-Eric fick snabbt fatta ett beslut tillsammans med knallarna: Nästa marknad ska hållas på våren!

Den 13-14 maj 2023 blir det således Vårmarknad på Perssons Magasin. Då man i stilla, soligt och varmt väder kan stanna en stund vid till exempel Johan Erikssons stånd och lockas av diverse korvar, torkat renkött, rökta fiskar, kokosbollar och andra läckerheter.

Marknadsstånd i blåsväder

Måhända blir det även då chans till lotterivinster av olika slag inne i galleriet. Där man också kan beundra alla de fantastiska alster som hantverkskunniga personer skapat. Kanske köpa med sig någon vacker vårtavla eller korg, ringar, örhängen och halsband, vävnader och broderier. En vårmarknad ska väl inte vara sämre än en julmarknad i det avseendet.

Alla besökare blåste inte bort

Det suckades och stönades lite över vädret, men annars fanns det just ingenting att klaga på. De 1300 personer som kom under de två marknadshelgerna i år föreföll mycket nöjda. Och inomhus blåste det ju i alla fall inte så mycket.

Lite bekymmersamma minner uppstod förstas vid Hembygdsföreningens gissningstävlan. För här fanns det saker att

Eftersom det var julmarknad, trodde man väl i förstone att det var Rudolf med Röda mulen, som Towe Dam broderat på den här tavlan. Men tittar man efter ordentligt ser man ju att det är en giraff som blåser bubbelgum!

fundera över! Vad i allsindar kan det här vara för något? Många stannade, tittade, lyfte, vred och vände. Några gissningar kom ganska nära, men ingen gissade rätt på allt. Det var inte lätt.

De av Löa-Bladets läsare som inte var på julmarknaden, kan titta på bilderna här nedan och försöka gissa själva. De rätta svaren finns på nästa sida.

Julgranar

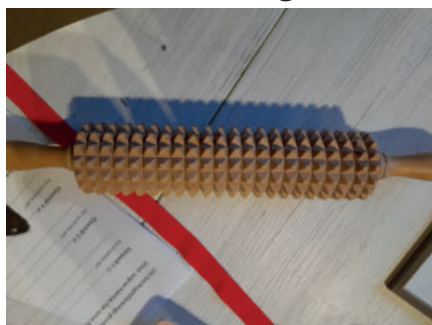
kommer att finnas vid skolan och säljas till förmån för klass 6 skolresa. Det är i alla fall planen, men Jonas Åby påpekar att det blir under förutsättning att inte snön vräker ner, så att det inte går att hugga några fina granar i skogen.

En affisch med pris och swishnummer kommer att sättas upp bredvid granarna och hugade köpare kan gå dit när det passar.

Mindre blåst och mer julstämning var det inne i marknadsgalleriet

Vad är detta för gamla bruksföremål?

Rätta svar på gissningstävlingen

Föremål 1 var den lättaste. En *kruskavel* är ju inte alldeles omodern. Bra att ha när man bakar knäckebröd eller tunnbröd. En av marknadsbesökarna tipsade också om att om man bakar bullar som ska fyllas, kan det vara bra att dra ett sista drag över degen med kruskaveln. Då fastnar fyllningen bättre.

Föremål 2 visste eller gissade två personer rätt på. Det är de små klubbliknande knivarna, som är den viktigaste detaljen i föremålet. De hör till en *ådersnäppare*. De satt på en metallfjäder och kunde snabbt slå hål på huden och en ven på ett lämpligt ställe när en person skulle åderlåtas.

Denna speciella metod att bota folk från allehanda sjukdomar lär ha funnits från långt före Kristus hos de flesta folkslag över hela världen. Genom att låta blodet rinna ut skulle också "det sjuka" komma ut och personen därmed bli kurerad.

Föremål 3 var det svåraste. Ingen svarade rätt. Att det är någon slags brodd, som kan ha setat på en sko eller en hästhov gissades det. Men att det är en *oxsko* kom ingen på.

Även oxar användes ju som dragdjur förr och kunde behöva en brodd på sin klöv, för att ta sig fram på en lerig åker eller hal väg.

Inte helt moderna informationskanaler

Kommer anslagstvalor att förvandlas till digitala skärmar, där var och en med en app på telefonen kan klicka dit information om kommande aktiviteter, vad som är till salu och vad man nu vill sprida kunskap om? Ännu så länge låter det kanske lite utopiskt, men helt omöjligt är det väl inte, med tanke på den digitala världens snabba utbredning.

Innan några sådana skärmar är på plats i Löa, ägnar vi en liten rundvandring bland de mer gammaldags anslagstavlorna. Där finns ju de stora fina, som dels berättar historien om den gamla bersmansbyn Löa och dels om nutida liv i charmig Bergslagsmiljö. God information till turister, andra besökare och säkert en och annan Löabo också.

Informativt skräp

Mer skräpigt blir det kring tavlorna, där såväl föreningar som privatpersoner sätter upp lappar om diverse olika ting. Och tyvärr sällan tar bort lapparna när informationen blivit inaktuell.

Vid husvagnsparkeringen finns en tavla som visar var de olika promenadstigarna går. En vit, en grön och en blå finns nu med på kartan och är också ordentligt utmärkta med målade stolpar och pilar längs de föreslagna vägarna.

Stolpar som ska kompletteras med informationsskyltar, som guidar om vad man kan se under promenaden. Promenadstigarna (och anslagstavlan) ska i vår kompletteras med en röd stig, som förslagsvis ska gå upp till kraftstionsdammen och runt Glatjärn.

Återvinnings bra informationspunkt

En ny anslagstavla för "allmänna lappar" finns nu vid återvinningsstationen. Dit kommer ju de flesta bybor då och då och kan passa på att ta del av senaste nytt.

Ny är också anslagstavlan bredvid ån nere vid reningsverket, eller förhoppningsvis vattenverket. (Östra Löa väntar fortfarande på att få vatten från Vasselhyttan.) Om tavlan, som ännu inte haft något att berätta, har med dessa verk att göra är oklart. Kanske är det fiskevårdsföreningen som där vill anslå regler för fiske i ån.

Johnny flyttar efter sexton år som Löabo

För 16 år sedan köpte Johnny Nielsen Kalle och Sveas affär och byggde om hela huset och tomten till en helt fantastisk gård.

Nu när två av tre barn vuxit upp kände Johnny att det var dags att sälja och se sig om efter något nytt lite mindre ställe gärna med stall då döttrarna har häst.

Örebro i väntan på rätt gård

Tyvärn har inte den ”rätta” gården dykt upp, men däremot har yngsta dottern Paula börjat på gymnasiet i Örebro. Så i väntan på det ”rätta” har Johnny valt att flytta med Paula till Örebro.

Johnny hälsar att flotten står kvar i ån så till sommaren är han tillbaka - i alla fall på sjön! Och vi tackar Johnny för ALLT fint han bidragit med till byn, både i styrelser, föreningslivet och privat!

Noraföretagare flyttar till Löa

Men vilka köpte Johnnys hus då? Jo det gjorde Leif och Carina Carlsson! Bekanta för många men för övriga kan vi berättat att Leif och Carina tidigare bodde i Guldsmedshyttan. Carina är uppväxt där medan Leif flyttade dit från Nora när han

Johnny Nielsen lämnar

och Carina och Leif Carlsson kommer

mötte kärleken. De har två vuxna barn och 3 små barnbarn, och de driver företaget Frabe industri i Nora med ett 30-tal anställda. Sonen Fredric har nyligen tillträtt som VD på företaget och dottern Veronica driver Bryggerikrogen i Nora. De har även sedan tidigare sommarstuga vid Sörsjön. En stuga som Carinas far byggde på -60 talet. Så Löa har redan varit lite ”hemma” för familjen men nu är Löa HEMMA till 100 %!

Så många bor vi här

Löa-Bladet har då och då försökt beräkna hur många personer som bor i byn. Det är inte helt lätt eftersom Löa är en mycket utbredd by och osäkerhet och olika åsikter råder om vad som egentligen hör till Löa. Kommunen har emellanåt visat upp en mycket konstig form på en karta av byn.

Åldersgrupp	Antal
0-18	72
18-29	23
30-39	36
40-49	43
50-59	58
60-69	36
70-79	60
80-89	28
90 +	18

Vi gör ett nytt försök nu och kan som tidigare konstatera att Löa är en till ytan utspridd, men till antalet invånare inte särskilt stor by. Med 374 personer är vi större än Gusselby (272) och Ramsberg (202), men vi finns inte med på Statistiska Centralbyråns lista över landets 2 011 tätorter. Löa är ingen tätort, utan rena vischan! Vilket inte gör det mindre trevligt att bo här.

Den största åldersgruppen är 0-18 år. Som synes av tabellen kan 72 Löabor räknas in i den gruppen. Fyrtalisterna hjälper dock till att hålla medelålderna uppe. Den har ökat något sedan vi senast kollade befolkningsstatistiken och är nu 49,2 år.

Totalt bor här 374 personer, varav 194 män och 180 kvinnor. De områden som är räknade då är Rällså, Löaborn och Västra Löa. Östra Löa, Sandfallet och Viksnäs.

Inga nyfödda

Om än många unga har Löa-Bladet inga nyfödda att rapportera om i år. Men året är ju inte slut än. Skulle det hinna komma någon liten krabat med födelseår 2022, så får vi rapportera om den glada nyheten i nästa blad

Hjälp!

På Hästön bor bara sommargäster, men ön räknas rent historiskt som en del av Löa. Drottning Kristina ska ha givit ön som förläning till Löa.

Men anledningen till denna givmildhet har Löa-Bladet inte lyckats utforska. Vi hoppas nu att någon i läsekretsen kan hjälpa till!

Vi har funnit två möjliga alternativ. På den tid då alla transporter krävde rent fysiska hästkrafter, så behövde förstås dessa krafter då och då ”tankas” med hö eller bete. Kanske hade kungliga eller andra statliga transporter en ”tankstation” i Löa?

Ett annat alternativ är att Löabönderna fick extra betesmark till sina hästar, men att dessa hästar i gengäld skulle ställas till krigsmaktens förfogande i händelse av krig!

Det som kan tyckas som helt orimligt idag, hörde till det normala förr. Men huruvida några löahästar hjältemodigt offrade sina liv för fosterlandet i något blodigt krig vet vi inte.

Har någon av Löa-Bladets läsare kunskap om detta får ni gärna höra av er!

Undergång för utrotningshotad utter

Ännu en bro är nu under uppförande!

Denna gång till våra fyrbenta bybor då denna bro ska hjälpa smådjur att INTE välja riksvägen när de ska passera riksvägsbron.

Bakom detta fina projekt ligger trafikverket som bygger dessa småviltbroar inom ramen för sitt brounderhållspaket. I år tilldelades Örebro län 4 småviltbroar, varav LÖA tilldelades en.

På plats finns nu Johan Holmgren

från Gatu och Väg Väst AB. Han har åkt ända från Skara för att bygga denna bro. Detta är inget spontanbygge utan här ligger år av forskning till grund för bygget. En zoolog har forskat under lång tid om hur man får smådjuren att välja dessa småbroar istället för riksvägen.

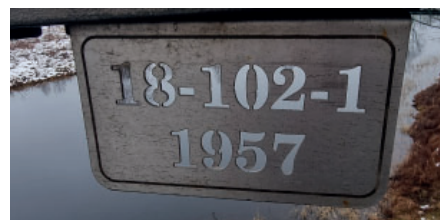
Egna uppfarter

Det finns exempelvis olika ”uppfarter” för djuren, då vissa djur vill gå upp på bron på ett visst sätt och andra på ett annat. Som exempel vill uttern helst gå upp

på bron underifrån genom ett hål och sedan vill den lämna sina ”avtryck” på vissa stenar som Johan nu ska asfaltera in med de rätta avstånden.

Och jo det finns utter i byn! Lasselasen såg en simmande utter för bara ett par veckor sedan och förhoppningsvis hjälper denna bro till att dessa utrotningshotade djur kan leva vidare, lite mindre farligt.

Vi och trafikverket hoppas också att en och annan räva och annat småvilt som bävrar, harar och grävlingar nyttjar denna finna nybyggda passage.

Löabladet passar på att gratulera landsvägsbron, som tydligen fyller 65 i år!

Sportklubben padlar vidare

Den moderna sporten padel har ju blivit så stor att det blivit en övertablering av padelhallar med konkurser och nedläggningar som följd. Löa Sportklubb har dock inte övergivit sina planer på att bygga en padelhall i Löa, som vi berättade om i Löa-Bladet 1 2022.

– Vi tänker ju inte bara spela padel, säger Anders Ericsson. Där ska kunna spelas volleyboll, badminton och annat också. Därtill är tanken att det ska göras en klättervägg för barn och även vuxna som vill sig upp.

Allmänna Arvsfonden, Lindesbergs kommun, Bergslagens Sparbank, RF (Riksidrottsförbundet) Sisu Örebro och Länsstyrelsen har hittills beviljat bidrag till bygget av hallen, som beräknas kosta 3,9 miljoner. Så långt det går kommer sportklubbens medlemmar bidra med eget arbete också.

Inga vinstplaner

– Vi måste få in pengar, så att vi kan underhålla hallen, säger Anders, men några vinster att dela ut till klubbmedlemmar

räknar vi förstås inte med.

Förhoppningarna var att man skulle kunna börja med en del grävningssjobb nu i höst, men vädret har inte varit det mest gynnsamma. Men att bygget ska komma igång någon gång i vår och en storslagen (med padelracket?) invigning längre fram i sommar. kan vi nog ändå hoppas på.

Aktuella aktiviteter

Träningsugna behöver inte vänta på att padelhallen ska bli färdig. Bygdegården ger möjlighet till många olika aktiviteter.

Måndagar är det *karate* kl 18 med Mika Harju (070-571 64 56) som ledare.

Tisdagar leder Carola Wikström (076-828 83 53) *barngymna* kl 17.30-18.15 och därefter (kl 18.30) tar Sara Shumilova (073-512 20 03) hand om *badminton- och bordtennisträningen*,

Onsdagar kl 17:30, **torsdagar** kl 19 och **söndagar** 17-19:30 är det *volleyboll* med Maria Carlsson (073-083 54 68) som ledare.

Söndagar är det *dans för barn* kl 16-17 med Julia Ringvall (076-297 80 05) och kl 19.10 tar Simon Elvenäs (073-088 85 90) hand om *innebandyn*.

Alla dagar finns *gymmet eller styrketräningslokalen* bredvid bastun öppen för dem som har koden till låset. Det kostar 300 kr per år att få del av den koden. Och så bör man förstås vara medlem i Löa Sportklubb.

Bastutider

Fredagar

damer kl 15.00-17.00

herrar kl 17.00-19.00

damer och herrar 19.00-21.00

avgift 20 kr (ej medlem i Löa SK 30 kr)

Övriga dagar

kan bastun hyras för 150 kr/gång

För information kontakta

Mikael Stark 070-533 38 02

Johan Nilsson 0764-183 392

Det som inte kan botas av bastu, brännvin eller tjära är dödligt!

Discgolf

Discgolf hör också till de nyare sporterna. En blanding av golf och korgboll? Det gäller att få en frisbee i korg längs en uppgjord slinga. En sådan planeras vid idrottsplatsen med till en början fem hål/korgar.

Över 200 miljonärer

När man googlar på nätet för att hitta fakta av olika slag, ramlar man ibland på sådant, som man inte alls har sökt efter, men som ändå fångar ens uppmärksamhet. Såg vi således härförleden att det finns 225 inkomstmiljonärer i Lindesbergs kommun. I postnumret 714 94 är medelinkomsten 292 654 kr per år. Av inkomsttagarna här har 5 % betalningsanmärkningar. Kvinnorna tjänar 79,4 % av vad männen gör. Något högre än genomsnittet i Sverige som är 74,22%

Inget bestämt om Åkafét

Peter Jelvin ser framåt och berättar för Löa-Bladet att han kollar olika vägar för fortsatt verksamhet, men kan för tillfället tyvärr inte ge något definitivt svar.

Många besökare

Även om viruspandemin var mildare 2022 än under de två tidigare åren, tycks många ha föredragit hemester framför utlandsresor. Husvagnsparkeringen vid hyttan hade fram t o m oktober i år 379 besökande ekipage,

På väg mot jul

Trivsamt i Ramsberg

En bild från sommarens aktiviteter får vi lov att ta med. Bara för att vi lyckades få en så härlig bild av Lasse Larsson och Rolf Elmström. De var med och spelade i Korpspelen, som Bergslagens Spektakelteater anordnade i den gamla aerodromen i Gammelbo. Mycket nöjd teaterbesökare var Sara Granath.

Såsom utlovats i förhandsreklamen fick vi vara med om en härlig blandning av variete, teater, rörelse, sång och musik. Särskilt fastnade Lasses sång: Eriks Livs, det är där jag trivs!

Och därmed får vi också anledning att berätta att Eriks Livs numera har efterträtts av Ramsbergs Handel. En sådan där modern affär som är öppen dygnet runt för dem som har rätt app i sin telefon och med hjälp av Mobilt BankID kan öppna dörren. Huvudman för affären är en ekonomisk förening.

– Man får gärna, men man behöver inte vara medlem i föreningen, för att få handla, säger kassören Ulrika Beskow. Det går bra att skaffa appen ändå.

Blandat sortiment

Affären ligger i församlingshemmet och sortimentet är en ganska god blandning av vad som brukar finnas i en lanthandel.

– Färskvaror är svårt förstås, säger Ulrika Beskow, en del grönsaker har vi, men bröd är numera bara djupfryst.

Tisdagar kl 10-12 och torsdagar kl 17-19 är affären bemannad och då går det bra att gå och in och handla utan app. Ett vanligt betalkort måste man dock ha för att kunna betala sina varor. Här gäller inga kontanter.

Tankar på en liknande affär har, som vi tidigare berättat om, funnits också i Löa. Men, skulle det visa sig, Löa ligger lite för nära civilisationen. Det är så pass nära till vanliga livsmedelsaffärer att ingen vill satsa på en ”appbutik” här.

TRADITIONELLT LUCIAFIRANDE I LÖA HYTTA

LÖRDAGEN DEN 10 DEC. KL 18.30
VI BJUDER PÅ GLÖGG & PEPPARKAKOR

VARMT VÄLKOMNA ÖNSKAR
LÖA KULTURSÄLLSKAP

Tage och Alva Melin och Bruce Elvenäs önskar sig tillsammans med Löas speciella snögubbe ett fortsatt fint vinterväder